

מבחנים לחלוקת כספי תמיכות של משרד המדע והטכנולוגיה למצפי כוכבים ציבוריים

לפי חוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985

בהתאם לסעיף 3א לחוק יסודות התקציב, התשמ"ה-1985¹ (להלן – **החוק**) ולהוראת התכ"ס בדבר תמיכות בגופים אחרים² ובהתייעצות עם היועץ המשפטי לממשלה, מתפרסמים בזה מבחנים לחלוקת כספי תמיכות של משרד המדע והטכנולוגיה (להלן – **המשרד**) למצפי כוכבים ציבוריים:

תקנה תקציבית מספר: 19400218_

פרק א': כללי

1. כללי

(1) ועדת התמיכות של המשרד (להלן – **הוועדה**), תדון בעניין תמיכה מתקציב המשרד בהתאם לנוהל להגשת בקשות לתמיכה מתקציב המדינה במוסדות ציבור ולדיון בהן³ (להלן – **הנוהל**), ובהתאם למבחנים אלה.

(2) התמיכה עצמה תינתן, אם אכן נכון וראוי לתתה, על פי עקרונות של סבירות ושוויון.

(3) בבואה לדון ולהחליט בכל בקשה לתמיכה, תשקול הוועדה את כל נסיבותיו של העניין, תוך יישום מקצועי, שוויוני, אחיד וענייני של המבחנים; החלטות הוועדה ינומקו.

2. הגדרות

במבחנים אלה:

"מצפה כוכבים" - מוסד ציבורי כמשמעו בחוק, וכן מרכז המופעל בידי רשות מקומית, אשר ברשותו תשתית וציוד הכוללים:

(1) חדר טלסקופ ובו טלסקופ רובוטי קבוע בקוטר 12 אינץ' לכל הפחות, וכיפה המסתובבת 360 מעלות, או פתרון קירוי קבוע חלופי;

(2) 3 טלסקופים ניידים, בקוטר 5 אינץ' לכל הפחות;

(3) אולם הרצאות ו-2 כיתות פעילות;

(4) רחבה המתאימה לשמש כתצפית שמים;

¹ ס"ח התשמ"ה, עמ' 60; התשנ"ב, עמ' 34.

² הוראת תכ"ס מס' 6.2 <http://mof.gov.il/Takam/TakamInstructions/H06020002000101.docx>

³ י"פ התשנ"ב, עמ' 2569; התשנ"ד, עמ' 4716; התשנ"ז, עמ' 1710; התש"ס, עמ' 3264; התשס"א, עמ' 402 ועמ' 1628; התשס"ב, עמ' 761; התשס"ג, עמ' 1358; התשס"ד, עמ' 107; עמ' 298 ועמ' 2030; התשס"ה, עמ' 330 ועמ' 1140; התשע"ג, עמ' 3172 ועמ' 5152; התשע"ד, עמ' 472; התשע"ה, עמ' 658 ועמ' 8220; התשע"ו עמ' 10192.

"מנהל מצפה כוכבים" – מי שממלא תפקיד של מנהל מצפה כוכבים ושעומד בתנאים שלהלן:

(1) קיבל תואר אקדמי מוכר בתחומי המדעים או בהוראות המדעים; או כיהן חמש שנים במצטבר כמנהל במצפה כוכבים או בתפקיד ניהולי בפעילות חינוכית בתחומי האסטרונומיה או האסטרופיסיקה;

(2) מועסק בידי מצפה הכוכבים או שנתן את שירותיו למצפה הכוכבים בהיקף של 60 שעות חודשיות בממוצע לכל הפחות בשנת ההערכה;

"מדריך" – מי שממלא תפקיד של מדריך במצפה כוכבים וכן עומד בתנאים שלהלן:

(1) הוא בעל תואר אקדמי בתחומי המדעים או בהוראת המדעים; או שהינו סטודנט לתואר אקדמי בתחומי המדעים או בהוראת המדעים, בשנה השנייה ללימודיו ובעל ניסיון של שנתיים לכל הפחות בהפעלת חוגים או פעילות לקהל הרחב בתחומי האסטרונומיה; בעל ניסיון של ארבע שנים בהדרכה במסגרת חוגים או פעילות לקהל הרחב בתחומי אסטרונומיה;

(2) מועסק בידי מצפה הכוכבים או שנתן את שירותיו למצפה הכוכבים כמדריך בעשרה אירועים לצעירים ולקהל הרחב כהגדרתם בסעיף 12 להלן או שהדריך חוג כהגדרתו בסעיף 9 להלן;

"שנת הערכה" – שלושת הרבעונים הראשונים בשנה שקדמה לשנת התקציב שבעדה מתבקשת התמיכה (מתחילת ינואר ועד לסוף ספטמבר), והרבעון האחרון בשנה שלפניה (מתחילת אוקטובר ועד לסוף דצמבר); לדוגמה: בבקשה המוגשת בשנת התקציב 2017 תחל שנת ההערכה ביום 1 באוקטובר 2015 ותסתיים ביום 30 בספטמבר 2016;

"תשתית תומכת פעילות" – ציוד תצפית וציוד נלווה; תערוכות בנושאי אסטרונומיה וחלל וכן שיפור מבנה לצורך פעילות.

3. מטרות התמיכה

מטרות התמיכה לפי מבחנים אלה הן אלה המפורטות להלן:

- (1) להרחיב את הפעילות החינוכית של מצפה כוכבים לכל הגילאים;
- (2) להעמיק את מעורבות הקהילה בפעילות מצפי הכוכבים;
- (3) לחזק את ההון האנושי המקצועי העומד לרשות מצפי הכוכבים;
- (4) לחזק את פעילות מצפי הכוכבים כמוקדי הדרכה והכשרה לעתודת חובבי האסטרונומיה ומדריכה.

4. תנאי סף כלליים לתמיכה

לתמיכה לפי מבחנים אלה יהיה זכאי מצפה כוכבים ובלבד שמתקיימים בו תנאי סף אלה :

(1) מצפה הכוכבים העסיק במהלך שנת ההערכה צוות מקצועי הכולל :

(א) מנהל מצפה כוכבים ;

(ב) מדריך אחד לכל הפחות שנתן את שירותיו למצפה הכוכבים כמדריך בהיקף של 40 שעות חודשיות בממוצע לכל הפחות בשנת ההערכה ;

במקרה של חילופי כח אדם במצפה הכוכבים תוכל ועדת התמיכות, על פי שיקול דעתה, לבחון את היקף ההעסקה או את היקף מתן השירותים בתקופה של 9 חודשים מתוך שנת ההערכה ;

(2) מצפה הכוכבים פעל בתחום הנתמך לפי מבחנים אלה במשך שנתיים לפחות לפני הגשת הבקשה ;

(3) מצפה הכוכבים אינו חלק ממוסד להשכלה גבוהה ;

לענין זה, "מוסד להשכלה גבוהה" - מוסד שהוא אחד מאלה :

(א) מוסד שהוכר לפי סעיף 9 לחוק המועצה להשכלה גבוהה, התשי"ח – 1958⁴ (להלן - חוק המועצה להשכלה גבוהה) ;

(ב) מוסד שקיבל תעודת היתר או אישור לפי סעיף 21א לחוק המועצה להשכלה גבוהה ;

(ג) מוסד שהתואר שהוא מעניק הוכר לפי סעיף 28א לחוק המועצה להשכלה גבוהה ;

(4) מצפה הכוכבים עומד בדרישות הנוהל ובדרישות מבחן התמיכה, מקיים את הוראות החוק הרלבנטיות לפעילותו, מקפיד על כללי ניהול תקין ושומר על שקיפות בהתנהלותו באופן ההולם את מטרותיו הציבוריות ;

(5) מצפה הכוכבים פועל ביעילות ובתקורה מינימלית שמאפשרת את פעולתו התקינה והראויה, לרבות בהתאם לנוהל ולהנחיות החשב הכללי במשרד האוצר לעניין הוצאות הנהלה וכלליות ;

(6) מצפה הכוכבים הגיש בקשה בהתאם לנדרש לפי מבחן התמיכה ולפי הוראות הנוהל, תוך העברת כל המידע הנדרש לטיפול בבקשתו כשהוא מלא ותקין לשביעות רצון המשרד עד למועד בו נדרש לעשות כן ;

(7) מצפה הכוכבים מעמיד עצמו לביקורת המשרד להבטחת עמידתו בתנאים למתן תמיכה.

⁴ ס"ח תשי"ח, עמ' 191 ; ס"ח תשע"ו, עמ' 1206.

5. תנאים נוספים לקבלת התמיכה

מצפה כוכבים יציין באופן בולט את עובדת תמיכת המשרד בפעילות הנתמכת בכל פרסום הקשור בפעילות הנהנות מתמיכת המשרד, ובכלל זה מודעות, עלונים וכיוצא באלה; ציון תמיכת המשרד כאמור יעשה בתוספת סמליל (לוגו) המשרד, בגודל סביר;

מצפה הכוכבים יציין על גבי שלט אשר יוצב על מבנה מצפה הכוכבים במיקום בולט הנראה לעין, כי "פעילות מצפה הכוכבים נתמכת על ידי משרד המדע והטכנולוגיה", בצירוף סמליל (לוגו) המשרד.

6. שימוש בכספי התמיכה

מצפה כוכבים רשאי להשתמש ב-15% מכספי התמיכה שאושרו לו לפי מבחנים אלו, לכל היותר, לצרכי רכישת תשתית תומכת פעילות; יתר כספי התמיכה ישמשו לצורך מטרות התמיכה כמפורט בסעיף 3.

פרק ב': אופן חלוקת כספי התמיכה

7. עקרונות לקביעת גובה התמיכה

(א) בשלב הראשון יחושב שיעור התמיכה במצפה כוכבים על פי כל אחד מהמשתנים המפורטים בסעיף 8 להלן, בהתאם ליחס בין הניקוד שצבר מצפה הכוכבים בכל משתנה לבין סך הניקוד שצברו כלל מצפי הכוכבים באותו משתנה.

(ב) בשלב השני יחושב השיעור המצרפי של כל מצפה כוכבים בכל המשתנים יחדיו, וזאת בהתאם למשקלו היחסי של כל משתנה, כמפורט בסעיף 8 להלן (להלן - התחשיב הבסיסי).

(ג) בשלב השלישי ייקבע שיעור התמיכה שמצפה הכוכבים זכאי לו על פי הממוצע האלגברי בין השיעור היחסי שנקבע לו בשלב השני לבין שיעור התמיכה היחסי שקיבל בשנה הקודמת.

(ד) בכל מקרה, שיעור התמיכה של המשרד לא יעלה על 75% מההוצאות המוכחות בפועל שהוציא מצפה הכוכבים לצורך ביצוע הפעילות הנתמכת.

8. משקל המשתנים בתחשיב הבסיסי

שיעור התמיכה בכל מצפה כוכבים ייקבע על פי המשתנים המפורטים להלן, ובהתאם למשקלו היחסי של כל משתנה:

30%	(1) ביצוע חוגים בתחומי חלל ואסטרונומיה
10%	(2) ביצוע הכשרות מקצועיות בתחום האסטרונומיה
10%	(3) הדרכה וליווי בעבודות חקר
20%	(4) ביצוע אירועים לצעירים ולקהל הרחב

9. ביצוע חוגים בתחומי חלל ואסטרונומיה

(א) "חוג" – סדרת מפגשים המיועדת לקבוצה קבועה של 15 עד 30 משתתפים, לצעירים בגילאי כיתות א' עד י"ב שיערכו באופן רגיל אחת לשבוע למשך שעתיים בממוצע; הסדרה תכלול 12 מפגשים במהלך השנה לכל הפחות.

(ב) ניקוד במשתנה זה יינתן באופן הבא: מצפה כוכבים יקבל נקודה אחת בעבד כל חוג שביצע בשנת ההערכה, ובלבד שביצע בשנת ההערכה 4 חוגים לכל הפחות.

10. ביצוע הכשרות מקצועיות בתחום האסטרונומיה

(א) "הכשרה מקצועית" - במהלך ההכשרה המקצועית ילמדו תכנים עיוניים ומעשיים בתחום האסטרונומיה ומטרתה המרכזית והמובהקת תהיה הכשרת המשתתפים לביצוע תצפיות מודרכות לקהל הרחב; הכשרות מקצועיות יענו על הדרישות האלה:

(1) כל הכשרה תורכב מסדרת מפגשים המיועדת לקבוצה קבועה של 8 משתתפים לכל הפחות בגילאי 16 ומעלה;

(2) המפגשים ייערכו לכל הפחות אחת לשבועיים;

(3) סך כל השעות שיועבר בכל המפגשים במסגרת תכנית הכשרה אחת, לא יפחת מ-6 שעות.

(ב) ניקוד במשתנה זה יינתן, בעד כל הכשרה מקצועית שביצע מצפה הכוכבים בשנת ההערכה, באופן הבא:

(1) מצפה כוכבים יקבל נקודה אחת בעד כל שעת הכשרה מקצועית, עד ל-8 השעות הראשונות;

(2) מצפה כוכבים יקבל נקודה אחת וחצי בעד כל שעת הכשרה מקצועית נוספת, מעבר לאמור בפסקה (1), עד ל-16 השעות הראשונות;

(3) מצפה כוכבים יקבל 2 נקודות בעד כל שעת הכשרה מקצועית נוספת, מעבר לאמור בפסקה (2), עד ל-24 השעות הראשונות;

(4) מצפה כוכבים יקבל 0.75 נקודות בעד כל שעת הכשרה מקצועית נוספת, מעבר לאמור בפסקה (3);

11. הדרכה וליווי בעבודות חקר

(א) "עבודת חקר" – פעילות מחקר הנעשית על ידי תלמיד או על ידי קבוצת תלמידים מבתי הספר היסודיים או מחטיבות הביניים במסגרת פעילות בית ספרית שתאושר על ידי משרד

החינוך; פעילות המחקר תלווה ותודרך על ידי צוות מצפה הכוכבים, ותבוצע בחלקה לפחות במצפה הכוכבים עצמו; עבודת החקר לא תתקיים במסגרת פעילות אחרת המתקיימת במצפה הכוכבים, כגון חוגים.

(ב) ניקוד במשתנה זה יינתן באופן הבא: מצפה כוכבים יקבל נקודה אחת בעד כל עבודת חקר שנכתבה בשנת ההערכה בליווי ובהדרכה של מצפה הכוכבים, ובלבד שליווה והדריך בשנת ההערכה 5 עבודות חקר לכל הפחות.

12. אירועים לצעירים ולקהל הרחב

(א) "אירועים לצעירים ולקהל הרחב" – מפגשים הכוללים תצפית אסטרונומית בליווי פעילות נוספת, כגון הרצאה, פעילות בפלנטריום, תחרות וכדומה; המפגשים, בהם ישתתפו 30 איש לכל הפחות, יתקיימו במשך שעה לכל הפחות ויהיו מיועדים להעשרה ולחשיפה של צעירים ושל הקהל הרחב לתחום האסטרונומיה.

(ב) ניקוד במשתנה זה יינתן באופן הבא: מצפה כוכבים יקבל נקודה אחת בעד כל אחד מהאירועים לצעירים ולקהל הרחב שביצע בשנת ההערכה, עד לפעילות ה-12, ובלבד שהוא עומד בתנאים האלה:

(1) מצפה הכוכבים קיים בשנת ההערכה 8 אירועים לצעירים ולקהל הרחב לכל הפחות;

(2) מצפה הכוכבים קיים במועדים הבאים אירועים לצעירים ולקהל הרחב, בהם השתתפו לכל הפחות 400 משתתפים, במצטבר:

(א) שבוע החלל הישראלי, שיערך בשבוע האחרון של חודש ינואר ובתחילת חודש פברואר; המועד הסופי בכל שנה יפורסם באתר האינטרנט של המשרד;

(ב) שבוע החלל העולמי שיערך בימים 4 עד 10 באוקטובר;

(ג) ליל יורי שיערך ביום 12 באפריל.

13. היקף צוות מצפה הכוכבים

ניקוד במשתנה זה יינתן באופן הבא:

(1) מצפה כוכבים יקבל ניקוד לפי מספר המדריכים המצויים בו כמפורט בטבלה להלן –

ניקוד	מספר המדריכים במצפה הכוכבים
1	3
3	4
7	5

13	6 ומעלה
----	---------

(2) מצפה כוכבים יקבל ניקוד נוסף לפי היקף ההעסקה של המדריכים כמפורט להלן –

(א) בעד כל מדריך שמועסק או שנתן את שירותיו למצפה הכוכבים בהיקף של 60 שעות חודשיות בממוצע ומעלה בשנת ההערכה, יקבל 10 נקודות, ולא יותר מ-3 מדריכים;

(ב) בעד כל מדריך שמועסק או שנתן את שירותיו למצפה הכוכבים בהיקף של 40 שעות חודשיות בממוצע בשנת ההערכה, ולא נמנה בין המדריכים המזכים בניקוד לפי פסקת משנה (1), יקבל 4 נקודות;

(ג) בעד כל מדריך שמועסק או שנתן את שירותיו למצפה הכוכבים בהיקף של 20 שעות חודשיות בממוצע בשנת ההערכה, ולא נמנה בין המדריכים המזכים בניקוד לפי פסקאות משנה (א) עד (ב) לעיל, יקבל 2 נקודות;

(3) מצפה כוכבים יקבל ניקוד לפי היקף ההעסקה של מנהל מצפה הכוכבים באופן הבא: בעד מנהל מצפה כוכבים שמועסק או שנתן את שירותיו למצפה הכוכבים בהיקף של 90 שעות חודשיות בממוצע בשנת ההערכה, יקבל 8 נקודות.

פרק ד': הוראות שונות

14. תחילה

תחילתם של מבחנים אלה ביום חתימתם.

15. הוראות שעה

(א) על אף האמור במבחנים אלה, בשנת 2017 –

(1) סעיף 7(ג) - בטל;

(2) בסעיף 8, שיעור התמיכה ייקבע על פי המשתנים המפורטים להלן ובהתאם למשקלו היחסי של כל משתנה:

30%	(1) ביצוע חוגים בתחומי חלל ואסטרונומיה
5%	(2) ביצוע הכשרות מקצועיות בתחום האסטרונומיה
10%	(3) הדרכה וליווי בעבודות חקר
30%	(4) ביצוע אירועים לצעירים ולקהל הרחב
25%	(5) היקף צוות מצפה הכוכבים

- (1) על אף האמור בהוראות הנוהל, במסגרת הפעילויות שביצע מוסד במהלך שנת ההערכה יובאו בחשבון גם פעילויות שבוצעו במימון מלא או חלקי של המשרד ;
- (2) יראו כאילו בפסקה (2) בהגדרת "מנהל מצפה כוכבים" בסעיף 2, במקום המילים "60 שעות" בא: "40 שעות";
- (3) יראו כאילו במקום האמור בסעיף 4(1)(ב), בא: "מדריך אחד לכל הפחות";
- (4) על אף האמור בסעיף 4(2) ובהוראות הנוהל, מוסד אשר התאגד לאחר פרסום מבחן תמיכה זה אולם הפעילות בגינה מבוקשת התמיכה התקיימה, בפועל, בידי הגוף ממנו התפצל המוסד במשך שנתיים לפחות, יוכל לקבל תמיכה לפי מבחן תמיכה זה.

ט' באב התשע"ז (1 באוגוסט 2017)

אופיר אקוניס
שר המדע והטכנולוגיה

(חמ 1888-3)

(803-35-2017-000015)